

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-08- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M. LAPKRIČIO 12 D. NUTARIMO NR. 1407 „DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ REGISTRO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024 m. rugpjūčio 15 d. išvadoje Nr. NV-2175 pateiktas pastabas, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimo Nr. 1407 „Dėl Juridinių asmenų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>1. Nutarimo projektu įgyvendinami:</p> <ul style="list-style-type: none">Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 10, 11, 15, 16, 21, 22, 23, 25, 29, 36, 39, 40, 48, 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹, 15², 46¹ straipsniais įstatymas Nr. XIV-2543;Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 2 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2546;Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 49, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 25¹, 25³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymas Nr. XIV-2883;Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2. 57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2630 (toliau – CK įstatymas) ir susiję įstatymai;Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2912;Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 53, 217, 307, 338, 357, 389, 392, 405 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 357¹ straipsniu įstatymas Nr. XIV-2574;Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymas Nr. XIV-2811 ir susiję įstatymai (toliau – Atskaitomybės įstatymai) (toliau visi kartu – Įstatymai); <p>2. Nutarimo projektu taip pat sprendžiamos kitos Juridinių asmenų registro (toliau – JAR) veikloje kylančios praktinės problemos.</p>
II. Siūlomos priemonės	Įgyvendinant Įstatymus, Nutarimo projektu JAR nuostatai tikslinami JAR tvarkytojui pateikiamais dokumentais, JAR registruojamais JAR objektų

duomenimis ar informacija, JAR duomenų teikėjais, reikalavimais Registro tvarkytojui teikiams dokumentams bei kitomis reikalingomis Įstatymams įgyvendinti nuostatomis.

Atsižvelgiant į tai, kad nuo JAR veiklos pradžios praėjo 20 metų ir iki JAR veiklos pradžios įsteigti juridiniai asmenys jau 20 metų veikia pagal nuo JAR veiklos pradžios suteiktus kodus, nebėra tikslinga JAR tvarkyti duomenis apie iki JAR veiklos pradžios įsteigtiems juridiniams asmenims buvusius suteiktus juridinių asmenų kodus. Todėl siūloma suteikti įgaliojimus JAR tvarkytojui šiuos duomenis išregistruoti iš JAR. Atsižvelgiant į JAR tvarkytojo darbo krūvį ir darbo organizavimo planus, siūloma numatyti, kad JAR tvarkytojas šiuos duomenis išregistruos iki 2025 m. sausio 15 d.

Vadovaujantis Civilinio kodekso (toliau – CK) 2.140 straipsnio 3 dalimi, 2.176–2.185 straipsniais, taip pat Advokatūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalimi, Privačios detektyvinės veiklos įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi, tikslinamas JAR nuostatuose įtvirtintas baigtinis galimų juridinių asmenų kiekybinio atstovavimo taisyklių sąrašas: atsižvelgiant į tai, kad pelno siekiantys juridiniai asmenys gali išduoti prokūras, pildomas JAR nuostatų 18.9.2.5 papunktis dėl galimų nustatyti kiekybinio atstovavimo taisyklių tikrųjų ūkinių bendrijų ir komanditinių ūkinių bendrijų atvejais; be to, turint omenyje tai, kad tiek advokatų profesinės bendrijos, tiek privačių detektyvų bendrijos steigimo sutartyje gali būti nenumatomas valdymo organas, tokiu atveju bendrijos teisės ir pareigos įgyvendinamos per bendrijos dalyvius, taip pat įvertinus tai, kad šių teisinių formų juridiniai asmenys gali išduoti prokūras, naujame JAR nuostatų 18.9.2.6 papunktyje įtvirtinamos papildomos kiekybinio atstovavimo taisyklės, skirtos advokatų profesinėms bendrijoms ir privačių detektyvų bendrijoms.

Dėl pasitaikančių informacijos įrašymo į finansinių ataskaitų el. formato rinkinio formą ir (ar) kartu su ja teikiamų dokumentų netikslumų JAR tvarkytojas neretai sulaukia juridinių asmenų, užsienio juridinių asmenų ir kitų organizacijų filialų prašymų patikslinti JAR tvarkytojui pateiktus metinių finansinių ataskaitų rinkinius. Siekiant efektyvinti šių prašymų anuliuoti finansinės atskaitomybės dokumentų pateikimą JAR tvarkytojui teikimo ir įgyvendinimo procesą, numatoma nuo 2025 m. sausio 15 d. automatizuoti šį procesą, sudarant galimybę minėtus prašymus pateikti ir, atitinkamai, anuliuoti finansinės atskaitomybės dokumentų pateikimą JAR tvarkytojui automatinio būdu.

Vadovaujantis ne tik Bankų įstatymo 75¹ straipsnio 12 dalimi, Kredito unijų įstatymo 64 straipsnio 8 dalimi, bet ir Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo 43 straipsnio 5 dalimi, Mokėjimo įstaigų įstatymo 37 straipsnio 5 dalimi, Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo 172 straipsnio 5 dalimi bei kitų finansų rinkos dalyvių veiklą reglamentuojančiais įstatymais, pagal kuriuos finansų įstaigų priežiūros institucija (Lietuvos bankas) gali paskirti ne tik laikinąjį administratorių, bet ir laikinąjį atstovą finansų įstaigos (sąvoka apibrėžta Finansų įstaigų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje) veiklos priežiūrai, tikslinami JAR nuostatų 31.19 ir 31.20 papunkčiai.

Atsižvelgiant į tai, kad nei Privačios detektyvinės veiklos įstatymas, nei kiti įstatyminio lygmens teisės aktai nenumato pareigos JAR registruoti privačių detektyvų bendrijų dalyvių duomenis, įvertinus CK įtvirtintą JAR viešumą bei siekiant užtikrinti asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymąsi, tikslinamas JAR nuostatų 31.9 papunktis (pažymėtina, kad šiai dienai JAR nėra registruota šios teisinės formos juridinių asmenų).

	<p>Siekiant užtikrinti, kad laiku JAR tvarkytojui būtų pateikiami JAR nuostatų 23.18 papunktyje nurodyti duomenys apie turto ar palikimo administratorių, kai toks asmuo yra paskiriamas teismo nutartimi, vadovaujantis CK 5.55, 5.65 straipsniais ir juridinio asmens vadovo, turinčio teisę teikti duomenis JAR tvarkytojui, nėra, siūloma nustatyti, kad JAR dokumentų ir duomenų teikėju galėtų būti turto ar palikimo administratorius, kai nėra asmens, einančio juridinio asmens vadovo pareigas.</p> <p>Vadovaujantis Notariato įstatymo 28¹ straipsnio 1–2 dalimis, leidžiančiomis notarui notarinius veiksmus (taigi ir Notariato įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 16, 17 punktuose nurodytus notarinius veiksmus, susijusius su JAR tvarkytojui teikiamais dokumentais) atlikti nuotoliniu būdu, taip pat įtvirtinta pareiga atliekant notarinius veiksmus nuotoliniu būdu vadovautis tomis pačiomis notarų veiklą reglamentuojančiomis nuostatomis, kaip atliekant notarinius veiksmus notaro biure; taip pat vadovaujantis Notariato įstatymo 36 straipsnio 3 dalimi, pagal kurią notaro tvirtinamuose elektroniniuose dokumentuose notaras parašo tvirtinamąjį įrašą ir pasirašo juos kvalifikuotu elektroniniu parašu, siūloma tikslinti JAR nuostatų 65 punktą, sudarant galimybę JAR tvarkytojui pateikti steigimo dokumentų, kuriuos notaras patvirtino nuotoliniu būdu ir pasirašė kvalifikuotu elektroniniu parašu, nuorašus.</p> <p>Vadovaujantis Europos bendrovių įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi, Europos kooperatinių bendrovių įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi, kuriose nustatomi dokumentai, pateikiami JAR tvarkytojui siekiant įregistruoti šių teisinių formų juridinių asmenų teisinį statusą „pertvarkomas“, tikslinamas JAR nuostatų 166.2 papunktis.</p> <p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. 1236 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 17 d. nutarimo Nr. 968 „Dėl Užsieniečių registro reorganizavimo ir Užsieniečių registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, visiems užsieniečiams, kurių duomenys tvarkomi Užsieniečių registre, bus suteikiamas interesų Lietuvoje turinčio užsieniečio kodas (toliau – ILTU kodas), kuris leis vienodai identifikuoti užsieniečių visuose valstybės informaciniuose štekliuose. Atsižvelgiant į tai, reikalinga atitinkamai papildyti JAR nuostatus, siekiant užtikrinti užsieniečių identifikavimą JAR pagal ILTU kodą.</p> <p>Įvertinus tai, kad JAR ir Užsieniečių registro sąveika pareikalaus atitinkamų programinių priemonių pakeitimų ir įdiegimo, Nutarimo projektu siūloma nuostatų, susijusių su ILTU kodu, įsigaliojimo datą nustatyti 2026 m. sausio 6 d.</p> <p>Vadovaujantis JAR nuostatų 13.11 papunkčiu, pagal kurį JAR tvarkytojas, be kita ko, tvirtina JAR klasifikatorius, reikalingus JAR duomenims, informacijai ir dokumentams klasifikuoti (išskyrus šalių klasifikatorių ir valiutų klasifikatorių), įvertinus tai, kad JAR tvarkytojo funkcijos yra JAR objektų registravimas, duomenų apie JAR objektus tvarkymas, JAR duomenų, informacijos ir JAR pateiktų dokumentų teikimas (Valstybės informacinių šteklių valdymo įstatymo 26 straipsnio 4 dalies 1 punktas, JAR nuostatų 2 punktas), taip pat atsižvelgus į tai, kad Lietuvoje nėra kompetentingos institucijos, turinčios įgaliojimus tvirtinti užsienio kalbų rašmenų transliteravimo į lotynų kalbos rašmenis klasifikatorių, siūloma atsisakyti JAR nuostatų 37.18 papunkčio, numatančio, kad JAR duomenims, informacijai ir dokumentams klasifikuoti naudojamas užsienio kalbų rašmenų transliteravimo į lotynų kalbos rašmenis klasifikatorius.</p> <p>Įgyvendinant Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 4 straipsnio 4 dalį, Nutarimo projekte numatyta, kas ir kokius duomenis JAR tvarkytojui</p>
--	---

	<p>pateikia apie juridiniams asmenims, filialams ar atstovyboms taikomas tarptautines sankcijas. Atsižvelgiant į valstybės įmonės Registrų centro ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos sutarimus, priimtus Atskaitomybės įstatymų projektus svarstant Lietuvos Respublikos Seime ir šių projektų aiškinamajame rašte nurodytą informaciją, Nutarimo projekte taip pat numatyta, kad Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba JAR tvarkytojui teiks informaciją apie juridinius asmenis, kurie yra viešojo intereso įmonės (JAR nuostatų 38.7.11¹.3 papunktis). Neturint šios informacijos, JAR tvarkytojas negalėtų pilna apimtimi įgyvendinti nustatytos pareigos nepriimti metinių finansinių ataskaitų be auditoriaus išvados, kai auditas privalomas pagal įstatymus.</p> <p>Vadovaujantis JAR nuostatų 65 punktu, JAR tvarkytojui pateikiami JAR nuostatuose nurodytų dokumentų originalai arba teisės aktuose nustatyta tvarka patvirtinti jų nuorašai, kopijos. Atsižvelgiant į tai, tikslinamas JAR nuostatų 99.2 papunktis.</p> <p>Pažymėtina, kad patalpos, suteikiamos juridinio asmens buveinei registruoti, nuosavybės teise gali priklausyti tiek steigiamo juridinio asmens steigėjui, įsteigtam juridiniam asmeniui, tiek ir bet kuriam kitam asmeniui, kuris yra davęs rašytinį sutikimą suteikti patalpas juridinio asmens buveinei registruoti. Atsižvelgiant į tai, išregistravus juridinį asmenį iš JAR, vadovaujantis JAR nuostatų 243 punktu, šiuo metu viešojoje juridinio asmens paieškoje yra skelbiamas juridinio asmens (taigi ir jau išregistruoto iš JAR juridinio asmens) buveinės adresas. Įvertinus tai bei reaguojant į asmenų, kuriems nuosavybės teise priklauso patalpos, kurios buvo suteiktos juridinio asmens buveinei registruoti, skundus, tikslintinas JAR nuostatų 243 punktas, numatant, kad viešojoje juridinio asmens paieškoje skelbiama tik neišregistruoto juridinio asmens buveinė (adresas). Atsižvelgiant į tai, kad šie pakeitimai pareikalaus atitinkamų programinių priemonių pakeitimų ir įdiegimo, jų įsigaliojimo data numatyta 2025 m. liepos 1 d.</p> <p>JAR nuostatų 243 punktas taip pat pildomas atsižvelgiant į tai, kad viešojoje juridinio asmens paieškoje skelbiama informacija apie juridinio asmens JAR tvarkytojui pateiktus dokumentus (dokumento pavadinimas, jo gavimo ir įregistravimo JAR datos) bei įgyvendinant Atskaitomybės įstatymus dėl nustatytų reikšmingų atskaitomybės dokumentų trūkumų arba auditoriaus išvados ar tvarumo atskaitomybės užtikrinimo išvados trūkumų.</p> <p>Nutarimo projektas kartu tikslintinas redakciniu ir techniniu aspektu.</p>
<p>III. Priemonių kaštai</p>	<p>CK įstatymui ir su juo susijusiems įstatymams įgyvendinti (JAR ir Teisės aktų registro sąveikai sukurti) reikalingos valstybės biudžeto lėšos suplanuotos ir skirtos JAR tvarkytojui iš Teisingumo ministerijai skirtų 2024 m. asignavimų.</p> <p>Atskaitomybės įstatymams įgyvendinti reikalingas valstybės biudžeto lėšų poreikis (JAR informacinių sistemų pritaikymui, patobulinimui ir naujų sukūrimui: 2025 m. papildomai reikia 100 tūkst. eurų; 2027 m. – 150 tūkst. eurų) 2024 m. rugpjūčio 14 d. pateiktas Finansų ministerijai, teikiant Teisingumo ministro valdymo sričių 2025–2027 metų valstybės biudžeto asignavimų patikslintą poreikį. Teisingumo ministerijos nuomone, šis finansavimas turėtų būti skiriamas per Finansų ministeriją, kadangi valstybės politikos viešojo ir privataus sektorių atskaitomybės ir finansinių ataskaitų audito srityje</p>

	formavimas, organizavimas, koordinavimas ir jos įgyvendinimo kontroliavimas ¹ (Atskaitomybės įstatymai, kuriuos įgyvendina Nutarimo projektas) priklauso Finansų ministerijos reguliavimo sričiai. Tai Teisingumo ministerija taip pat akcentavo vertindama Finansų ministerijos parengtus Atskaitomybės įstatymų projektus.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Nutarimo projektą, Registro nuostatai užtikrins galiojančių teisės aktų reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys, kad JAR nuostatai bus išdėstyti nauja redakcija ir tvirtinami teisingumo ministro įsakymu, atsižvelgiant į 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo reikalavimus, pirmiausia pakeitus CK ir Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registro įstatymą.

Dėl Nutarimo projekto buvo konsultuojamasi su visuomene paskelbus jį Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos notarų rūmais. Nutarimo projektas taip pat suderintas su Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos advokatūra, valstybės įmone Registrų centru. Nutarimo projektas taip pat derintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos. Dėl šių institucijų pateiktų pastabų, į kurias neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos privačių detektyvų asociacija nustatytu laiku pastabų nepateikė.

Nutarimo projektas neprieštarauja 18-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 reikalavimus.

Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nenumatyta.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Nutarimo projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisinių paslaugų politikos grupės (vadovė Aurelija Giedraitytė, mob. tel. 8 607 69523, el. p. aurelija.giedraityte@tm.lt, vyresnioji patarėja Reda Nikrėvičė, mob. tel. 8 671 86373, el. p. reda.nikrevice@tm.lt) patarėja Dalia Simutienė, mob. tel. 8 671 86313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 30 lapų.
2. Pažyma apie derinimą, 3 lapai.

Vidaus reikalų ministrė,
pavadojanti teisingumo ministrą

Agnė Bilotaitė

Dalia Simutienė, mob. tel. +370 671 86 313, el. p. dalia.simutiene@tm.lt

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1088, 7.3 papunktis.